

รายงานพิเศษ สายงานเศรษฐกิจ ECONTHAI

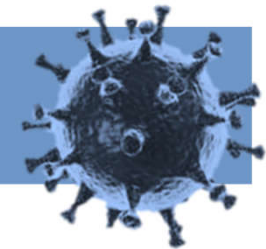
วิเคราะห์สถานการณ์ตลาดแรงงาน...ภายใต้วิกฤตเศรษฐกิจถดถอย

โดย ดร.ธนิต โสรัตน์

รองประธานสภานายจ้างผู้ประกอบการค้าและอุตสาหกรรมไทย

วันพฤหัสบดีที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2563

โควิดกับผลกระทบต่อด้านเศรษฐกิจ (1/2)

1.

กระทบต่อวิถีการค้าขายและการเดินทางของผู้คนทั่วโลก
เศรษฐกิจโลกติดลบไม่น้อยกว่าร้อยละ -5.0 ถึง -5.2

2.

ประเทศไทยเศรษฐกิจมีการเชื่อมโยงกับการค้าโลกในสัดส่วนที่สูง
จึงได้รับผลกระทบค่อนข้างรุนแรงกว่าหลายประเทศ

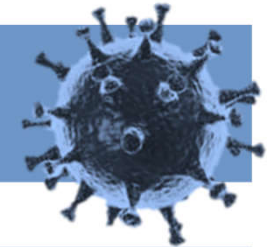
3.

นักท่องเที่ยวต่างชาติที่มูลค่าจะหายไปประมาณร้อยละ 1.6 ล้านล้านบาท
คิดเป็นร้อยละ 72.7 และกระทบท่องเที่ยวภายในประเทศมูลค่าประมาณ 5.15 แสนล้านบาท

4.

การส่งออกคาดว่าหดตัวไม่น้อยกว่าร้อยละ 8.0 ถึง 10.3 คิดเป็นมูลค่าประมาณ
7.850 แสนล้านบาท

โควิดกับผลกระทบต่อด้านเศรษฐกิจ (2/2)

5.

การปิดล็อกดาวน์พื้นที่เศรษฐกิจที่ผ่านมากกระทบต่อภาคค้าปลีก ธุรกิจบริการ แรงงานอิสระ และภาคส่วนเศรษฐกิจต่าง ๆ เป็นตัวเงินไม่น้อยกว่า 1.43 ล้านล้านบาท

6.

ประเมินว่าเศรษฐกิจของไทยอาจได้รับผลกระทบเป็นเม็ดเงินประมาณ 4.33 ล้านล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนต่อจีดีพีเกือบ 1 ใน 4

7.

มีการคาดการณ์ผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศที่แตกต่างกันโดยเฉลี่ยคาดว่าทั้งปี 2563 จีดีพี อาจหดตัวเฉลี่ยประมาณร้อยละ 8.18

8.

หลังการเปิดล็อกดาวน์พื้นที่เศรษฐกิจธุรกิจต่าง ๆ เริ่มมีการจ้างงานกลับเข้ามาในระบบแต่การดำเนินธุรกิจยังไม่ปกติ ประเมินว่าคนตกงานและว่างงานที่ยังสะสมอยู่มีประมาณ 3.3-3.6 ล้านคนยังไม่รวมผู้จบการศึกษาใหม่ที่เพิ่งเข้าสู่ ตลาดแรงงานที่ยังหางานไม่ได้คาดว่าจะมีประมาณ 4.42 แสนคน (หักผู้ที่ตลาดแรงงานซึ่มซับแล้ว)

เปรียบเทียบสถานะตลาดแรงงาน ครึ่งปีแรก พ.ศ. 2563

รายละเอียด	ธ.ค.62	ม.ค.63	ก.พ.63	มี.ค.63	เม.ย.63	พ.ค.63	มิ.ย.63
กำลังแรงงาน	38.21	37.87	38.41	38.21	-	-	38.61
ผู้มีงานทำ	37.66	37.18	37.63	37.33	-	-	37.42
ผู้ว่างงาน	0.367	0.410	0.419	0.392	-	-	0.390
แรงงานรอฤดูกาล	0.18	0.28	0.360	0.490	-	-	0.380
หยุดงานชั่วคราว (ม.75)	-	-	-	0.102	0.475	0.452	0.369
อัตราการว่างงาน	0.98%	1.1%	1.1%	1.0%	-	-	1.0%

ข้อมูลจาก : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตลาดแรงงานและอุปสงค์การจ้างงานครึ่งปีหลัง (1/2)

1. ผู้ที่ทำงานในองค์กรขนาดเล็กจะได้รับผลกระทบหนักสุด โดยเฉพาะผู้ที่เป็นแรงงานวัยตอนต้นที่มีอายุงาน 1-2 ปีซึ่งมีค่าชดเชยต่ำและแรงงานอายุมากตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไปซึ่งมีค่าจ้างสูงผลิตภาพแรงงานต่อรายได้ต่ำปรับตัวยากหากมีการปรับโครงสร้างจะเป็นกลุ่มเสี่ยงที่จะให้ออกจากงาน
2. สถานประกอบการส่วนใหญ่ ไม่มีนโยบายปรับเงินค่าจ้างบางรายมีการทำข้อตกลงลดเงินเดือนร้อยละ 10-20 บางรายลดเงินเดือนถึงร้อยละ 50 เพื่อแลกกับการยังคงจ้างงานต่อไป
3. จากผลสำรวจผลว่าร้อยละ 9 มีโอกาสที่จะถูกเลิกจ้าง ความเสี่ยงของผู้ใช้แรงงานครึ่งปีหลังพ.ศ.2563 มาจากแรงงานกลุ่มเสี่ยงที่ทำงานอยู่ในสถานประกอบการที่มีความเปราะบางจำนวน 2.9 ล้านคน
4. อุปสงค์ความต้องการแรงงานในช่วงปลายไตรมาส 3 ต่อถึงสิ้นปีมีจำนวนประมาณ 7.5 แสนตำแหน่งถึง 1.0 ล้านตำแหน่งสะท้อนจากจำนวนโรงงานใหม่ที่ขอเปิดกิจการจำนวน 1,702 แห่งความต้องการแรงงานเพิ่ม 1.237 แสนคน

ตลาดแรงงานและอุปสงค์การจ้างงานครึ่งปีหลัง (2/2)

5. แรงงานในภาคอุตสาหกรรมที่ยังต้องการแรงงานเพิ่มขึ้น ประมาณ 2.0 แสนคนโดยเฉพาะ 5 อุตสาหกรรมที่เป็น TOP 10 ของการจ้างงาน ได้แก่ อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้า อุตสาหกรรมอาหาร เครื่องจักรกล อุตสาหกรรมโลหะและพลาสติก ฯลฯ
6. โครงการที่จะรับผู้จบการศึกษาใหม่ ที่ใช้เงินกระตุ้นเศรษฐกิจตามโครงการต่าง ๆ ของรัฐบาลเป้าหมายการจ้างงานเพิ่มขึ้น 4.104 แสนคนส่วนใหญ่ทำงานในต่างจังหวัด
7. ตลาดแรงงานของไทยขณะนี้อยู่ในสภาพซบเซาสะท้อน จากข้อมูลเชิงประจักษ์ด้านอุปสงค์ของนายจ้างพบว่าจำนวนประกาศรับสมัครคนเพิ่มของสถานประกอบการต่าง ๆ ช่วงโควิด-19 แพร่ระบาดลดลงร้อยละ 31.4 เทียบจากเดือนก่อนที่จะมีการแพร่ระบาด ขณะที่ซัพพลายด้านแรงงานที่วัดจากจำนวนใบสมัครงานที่ประสงค์ต้องการทำงานเพิ่มสูงขึ้นคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 20
8. แนวโน้มใหม่ในตลาดแรงงาน พบว่าใบสมัครจากผู้สำเร็จอุดมศึกษาที่จบใหม่ต้องการเปลี่ยนสายงานจากที่เรียนมาโดยตำแหน่งงานที่ต้องการทำงาน เช่น ธุรกิจเกี่ยวกับด้านการค้าปลีก-การส่งออก-การตลาดและกระจายสินค้า-โลจิสติกส์โดยเฉพาะธุรกิจที่เกี่ยวกับดิจิทัลมีอัตราสมัครงานสูงขึ้นมากถึง 1.21 เท่า

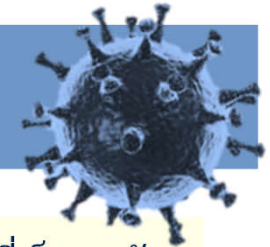
สัดส่วนความต้องการตำแหน่งงานของตลาดแรงงาน

ตำแหน่งงาน	สัดส่วนร้อยละ
อุตสาหกรรมการผลิต	15.28
งานในสำนักงาน	18.82
งานนำเข้า-ส่งออก โลจิสติกส์และจัดส่งสินค้า	9.39
งานใช้ทักษะภาษาต่างประเทศ	9.29
งานที่เกี่ยวข้องกับอีคอมเมิร์ซและออนไลน์	8.61
งานทักษะเฉพาะด้าน/วิชาชีพ	6.37
งานที่เกี่ยวข้องกับบริการลูกค้า/แนะนำสินค้าบริการ	6.07
งานที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ	5.86

ตำแหน่งงาน	สัดส่วนร้อยละ
งานฟรีแลนซ์/พาร์ทไทม์/ไลฟ์สไตล์	4.64
งานด้านไอที/ซอฟต์แวร์	4.14
พนักงานบริการท่องเที่ยว/ร้านอาหาร/อื่น ๆ	3.75
งานด้านการตลาด	3.21
พนักงานขายสินค้าหน้าร้าน	3.04
พนักงานขับรถ	2.29
อื่นๆ	3.24

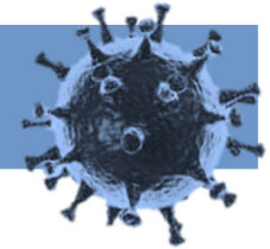
ที่มา : ดร.ธนิต โสรัตน์ ข้อมูลปฐมภูมิจากหน่วยงานต่าง ๆ

ปัจจัยที่มีผลต่อการจ้างงานหลังวิกฤตโควิด-19 (1/2)

1. ทุกครั้งหลังการผ่านพ้นของวิกฤตเศรษฐกิจจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความต้องการของตลาดแรงงานที่เป็นพลวัตรจากการเปลี่ยนแปลงของนวัตกรรมซึ่งมีผลต่อธุรกรรมธุรกิจและกระบวนการผลิต ปัจจัยหลักมาจากการใช้เทคโนโลยีก้าวหน้าในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้เกิด “NEO Economic New Normal”
2. หลังวิกฤตเศรษฐกิจที่อาจต้องใช้เวลา 2 ปีขึ้นไปจะเป็นปัจจัยเร่งที่สถานประกอบการต่าง ๆ จะขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีรูปแบบต่าง ๆ ทั้งด้านค้าส่ง-ค้าปลีก สถาบันการเงินรวมถึงกระบวนการผลิตและระบบโลจิสติกส์จะถูกขับเคลื่อนภายใต้แพลตฟอร์มของดิจิทัล
3. ความต้องการแรงงานในรูปแบบเดิมจะยังคงมีต่อไปแต่สัดส่วนความต้องการแรงงานที่มีทักษะเฉพาะด้าน เช่น ทักษะวิชาชีพ ทักษะด้านไอทีและเกี่ยวข้องกับดิจิทัลจะมีสัดส่วนรวมกันถึงร้อยละ 18-19 ของความต้องการแรงงานที่มีทักษะ
4. การทำงานแบบการทำงานที่บ้านในช่วง “Social Distancing” จะทำให้เกิด “Remote Working” ที่ไม่ต้องการแรงงานประจำสำนักงาน ตำแหน่งงานจึงเกี่ยวข้องกับอาชีพฟรีแลนซ์และพาร์ทไทม์ประเภทต่าง ๆ ซึ่งมีสัดส่วนประมาณ 4.64 ของการจ้างงานแรงงานทักษะในสำนักงาน

ปัจจัยที่มีผลต่อการจ้างงานหลังวิกฤตโควิด-19 (2/2)

5. ความจำเป็นเร่งด่วนคือการปรับเปลี่ยนหลักสูตรเริ่มจากในมหาวิทยาลัยที่พบว่ามากกว่า 230 หลักสูตรไม่สามารถตอบโจทย์ภาคเอกชนสมัยใหม่
6. การก้าวผ่านในหนึ่งทศวรรษข้างหน้า งานในอนาคตและหลักสูตรตลอดจนตำราที่ใช้เรียนใช้สอนอยู่ในปัจจุบันร้อยละ 27 จะหมดความต้องการกลายเป็นทักษะล้าสมัยกระทบไปถึงอาชีพต่าง ๆ
7. จำเป็นที่สถาบันการศึกษาต้อง นำร่องปรับหลักสูตรใหม่โดยใช้อุปสงค์ความต้องการและทักษะของตลาดแรงงานเป็นตัวตั้ง เป็นตรรกะใหม่ที่ผู้บริหารตลอดจนอาจารย์จะต้องเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงานครั้งใหญ่หลังการผ่านพ้นของวิกฤตเศรษฐกิจที่มาจากการแพร่ระบาดของโควิด-19

THANK YOU

Social Distancing

หากต้องการตัดลอบทความนี้หรือนำบางส่วนไปใช้ในงานต่าง ๆ โปรดอ้างอิงชื่อผู้เขียนบทความ
และสามารถติดตามรายงานหรือบทความอื่น ๆ ได้ที่

www.tanitsorat.com

[Facebook/tanit.sorat](https://www.facebook.com/tanit.sorat)

[Youtube.com](https://www.youtube.com)

รวมทั้งบทสัมภาษณ์ต่าง ๆ โดยใช้ดีวีวี “ดร.ธนิต โสรัตน์”